

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Вищого навчального закладу Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»
08 липня 2015 р. № 152-Н

Форма № П - 2.04

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
„ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ”
Кафедра товарознавства непродовольчих товарів**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор ПУЕТ

_____ проф. Рогоза М.Є.

“ _____ “ _____ 2016 р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з навчальної дисципліни
**“СТАНДАРТИЗАЦІЯ ТА СЕРТИФІКАЦІЯ
ПРОДУКЦІЇ ТА ПОСЛУГ”**
для студентів напряму підготовки
6.051401 “Біотехнологія”
за програмою професійного спрямування:
6.051401 «Біотехнологія»,
факультету товарознавства, торгівлі та маркетингу

Полтава 2016 р.

Робоча навчальна програма “Стандартизація та сертифікація продукції та послуг” для студентів напряму підготовки «Біотехнологія» за програмою професійного спрямування «Біотехнологія» на 2-й семестр 2016-2017 навчального року

Укладач: доц. Семенов А.О., доцент кафедри товарознавства непродовольчих товарів ВНЗ УКС ПУЕТ, к.ф.-м.н.

Робоча навчальна програма обговорена і схвалена на засіданні кафедри ТНТ

" 09 " грудня 2016 р. (протокол № 5)

Зав. кафедри _____ проф. Плахотін В.Я.

СХВАЛЕНО

Голова науково-методичної групи з напряму підготовки «Біотехнологія» за програмою професійного спрямування «Біотехнологія» протокол № ____ від « ____ » _____ 201__ р.

_____ проф. Бірта Г.О.

ПОГОДЖЕНО

Методист I категорії науково-навчального центру _____ Забара В.М.

« ____ » _____ 201__ р.

Зміст

стор.

1. Вступ	4
Розділ 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни	5
Розділ 2. Робочий графік навчальної дисципліни на семестр	6
Розділ 3. Тематичний план навчальної дисципліни з розподілом навчального часу за видами навчальних занять	6
Розділ 4. Технологічна карта тематичного плану навчальної дисципліни	7
Розділ 5. Самостійна робота студентів	11
Розділ 6. Методики активізації процесу навчання	11
Розділ 7. Система поточного та підсумкового контролю знань студентів	11
Розділ 8. Програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу	13
Розділ 9. Інформаційно-методичне забезпечення	13
9.1 Перелік інформаційних джерел	13
9.2. Перелік складових навчально-методичного комплексу навчальної дисципліни	15

Вступ

Інтеграція України в Європейське і світове співтовариство безпосередньо пов'язано з відродженням вітчизняної промисловості, з створенням конкурентоспроможних товарів. Досягнення необхідного рівня конкурентоспроможності можливо за рахунок вирішення комплексної проблеми поліпшення якості вітчизняної продукції. На її розв'язання націлено сукупність таких заходів, як стандартизація, державний нагляд за якістю, удосконалення системи розробки та впровадження продукції у виробництво, організація всебічних випробувань продукції, а також її сертифікація та метрологія.

Економічне та науково-технічне співробітництво між країнами характеризується сьогодні швидкими темпами зростання міжнародної торгівлі, підвищенням частки наукової та високотехнологічної продукції в загальному обсязі товарообігу, прискореним впровадженням досягнень НТП у виробництво, підвищенням вимог споживачів до якості товарів (продукції чи послуг). Найважливішим засобом поліпшення асортименту і якості товарів є стандартизація; її нормативно-технічні документи регламентують відповідність виробів належним вимогам до них, тобто нормують якість. Завдяки цьому роль стандартизації в підвищенні якості невпинно зростає.

Важливим елементом державного впливу на якість є сертифікація продукції. Проблемами сертифікації пояснюється розробка та укладення багатьох міждержавних угод про взаємне визначення національних сертифікатів і знаків відповідності стандартам тієї чи іншої країни. Підтвердження відповідності продукції встановленим вимогам здійснюється за допомогою сертифікації. Сертифікат відповідності або знак відповідності є доказом безпеки продукції для споживача.

Викладання дисципліни "Стандартизація та сертифікація продукції та послуг" ґрунтується на знаннях забезпечуючих дисциплін: "Товарна інформація", "Формування якості товарів", "Товарознавство сировини, матеріалів та засобів виробництва (частина 1)", "Експертні дослідження в біотехнології" та ін. та використання їх в процесі вивчення даної дисципліни.

Мета дисципліни "Стандартизація та сертифікація продукції та послуг" полягає у тому, щоб озброїти студентів за напрямом підготовки "Біотехнологія" глибокими систематизованими знаннями в галузі загальних науково-технічних і практичних основ, засадних методологічних та організаційних положень стандартизації та сертифікації продукції, товарів і послуг в Україні і в світі для досягнення при практичній діяльності високих результатів.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- вивчення принципів формування і діяльності системи стандартизації в Україні та інших державах світу, організації робіт з сертифікації і особливості їх проведення для продукції, порядок створення і сертифікації системи якості на підприємствах;
- формування навичок роботи з нормативними документами в галузі стандартизації, оформлення необхідних матеріалів при проведенні оцінки відповідності продукції.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати:

- основи формування системи стандартизації та сертифікації в Україні;
- види діяльності в системі стандартизації та сертифікації;
- діяльність з міжнародної та регіональної стандартизації;

- правила та методи розроблення і застосування національних нормативних документів;
- створення систем якості на підприємствах;
- принципи державного і ринкового нагляду;
- схеми (моделі) сертифікації, основні принципи та правила організації робіт з сертифікації продукції;
- підготовка та порядок проведення атестації виробництва;
- досвід функціонування національних систем сертифікації країн СНД та промислово розвинутих держав світу.

вміти:

- користуватися нормативними та іншими документами, що регламентують стандартизацію та сертифікацію продукції, оцінювати їх з точки зору вимог соціально-економічного прогресу, формулювати пропозиції щодо їх вдосконалення;
- проводити випробування продукції, контролювати за показниками, що підлягають сертифікації;
- використовувати нормативні документи на проектування систем якості підприємств.

Робоча навчальна програма з дисципліни «Стандартизація та сертифікація продукції та послуг» розроблена для студентів за напрямом підготовки 6.051401 «Біотехнологія» відповідно до програми, затвердженої Вченою радою ПУЕТ 25 січня 2017 р., протокол №1.

Розділ 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни

Таблиця 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни «Стандартизація та сертифікація продукції та послуг» для студентів напряму підготовки **6.051401** «Біотехнологія» програми професійного спрямування: «Біотехнологія», освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»

1. Кількість кредитів за ЄКТС – 3
2. Кількість модулів: денна - 2; заочна - -.
3. Нормативна у відповідності до навчального плану
4. Курс: денна 4-й; заочна -.
5. Семестр: денна 8-й; заочна - .
6. Денна форма навчання, годин: 108 – загальна кількість: 8 семестр 108.
- лекції: 8 семестр 34.
- практичні заняття: 8 семестр 30.
- самостійна робота: 8 семестр 44.
- вид підсумкового контролю 8 семестр: екзамен
- кількість годин на тиждень: 8 семестр 4.
7. Заочна форма навчання, годин: - – загальна кількість

Розділ 2. Робочий графік навчальної дисципліни на семестр

Таблиця 2. Робочий графік навчальної дисципліни «Стандартизація та сертифікація продукції та послуг» на 8 семестр для студентів напряму підготовки **6.051401** «Біотехнологія», освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»

Вид навчального заняття	Тижнів, год																
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1. Аудиторне – 32 год., у т. ч.																	
- лекції – 34 год.	4	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	-
- практич. – 30 год.	-	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	-
2. Самостійна робота студентів – 44 год.																	
- виконання домашніх завдань	-	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	-
- підготовка до практичних занять	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
3. Індивідуально-консультативна робота – - год.																	
4. Проведення поточної модульної роботи										X						X	
5. Форма контролю:																	
- ПМК																	
- Екзамен																	X

Розділ 3. Тематичний план навчальної дисципліни з розподілом навчального часу за видами занять

Таблиця 3.1. Тематичний план навчальної дисципліни “Стандартизація та сертифікація продукції та послуг” для студентів напряму підготовки **6.051401** «Біотехнологія», освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» денної форми навчання

№ з/п	Назва розділу, модуля, теми	Кількість годин за видами занять			
		разом	аудиторні		позааудиторні
			лекції	практичні	самостійна
Модуль 1. Порядок застосування системи стандартів і державний нагляд за їх додержанням					
1.	Тема 1. Основні поняття та загальні положення стандартизації	10	4	2	4
2.	Тема 2. Діяльність з міжнародної та регіональної стандартизації	16	6	4	6
3.	Тема 3. Діяльність з національної стандартизації	14	4	4	6
4.	Тема 4. Правила та методи розроблення і застосування національних нормативних документів	14	4	4	6
Модуль II. Основні принципи управління і контролю якості					

5.	Тема 5. Стандартизація як елемент забезпечення якості продукції	12	4	4	4
6.	Тема 6. Державна система сертифікації та оцінки відповідності продукції	14	4	4	6
7.	Тема 7. Оцінювання відповідності в Україні та світі	14	4	4	6
8.	Тема 8. Системи управління якістю	14	4	4	6
	Разом	108	34	30	44

Розділ 4. Технологічна карта тематичного плану навчальної дисципліни

Таблиця 4.1 Технологічна карта тематичного плану навчальної дисципліни «Стандартизація та сертифікація продукції та послуг» для студентів напряму підготовки 6.051401 «Біотехнологія», освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» денної форми навчання

Назва модуля (розділу), теми та питання (лекції)	Обсяг годин	Назва теми та практичного заняття (питання і завдання)	Обсяг годин	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
Змістовий модуль 1. Порядок застосування системи стандартів і державний нагляд за їх додержанням				
Тема 1. <u>Основні поняття та загальні положення стандартизації</u> Лекція 1, 2. 1. Основні поняття стандартизації. 2. Основні етапи розвитку стандартизації. 3. Головні функції стандартизації у суспільстві. 4. Методологічні основи стандартизації. 5. Теоретична база стандартизації	4	Практичне заняття 1. Основні положення, поняття в галузі стандартизації	2	2-5, 7
Тема 2. <u>Діяльність з міжнародної та регіональної стандартизації</u> Лекція 3, 4. 1. Міжнародні організації з питань стандартизації. 2. Міжнародна організація стандартизації. 3. Міжнародна електротехнічна комісія 4. Міжнародний союз електрозв'язку. 5. Порядок розроблення та	2	Практичне заняття 2. Вивчення діяльності з міжнародної стандартизації	2	2-5

публікації міжнародних стандартів.				
<u>Тема 2. Діяльність з міжнародної та регіональної стандартизації</u> Лекція 5. 1. Регіональні організації з питань стандартизації 2. Міждержавна Рада з стандартизації, метрології та сертифікації. 3. Особливості розроблення та прийняття регіональних стандартів	2	Практичне заняття 3. Вивчення діяльності з регіональної стандартизації	2	2-5
<u>Тема 3. Діяльність з національної стандартизації</u> Лекція 6. 1. Поняття національної системи стандартизації. 2. Об'єкти та суб'єкти стандартизації. 3. Технічні комітети стандартизації.	2	Практичне заняття 4. Вивчення національної системи стандартизації	2	2-5, 9
<u>Тема 3. Діяльність з національної стандартизації</u> Лекція 7. 1. Категорії та види нормативних документів 3. Порядок розроблення планів національної стандартизації. 3. Порядок розроблення, затвердження та реєстрації стандартів.	2	Практичне заняття 5. Вивчення нормативної бази національної системи стандартизації	2	2-5, 8
<u>Тема 4. Правила та методи розроблення і застосування національних нормативних документів</u> Лекція 8. 1. Правила побудови і позначення національних стандартів. 2. Правила побудови і позначення національних класифікаторів.	2	Практичне заняття 6. Національні нормативні документи та правила і методи їх розроблення	2	2-5, 7-9, 11

<p><u>Тема 4. Правила та методи розроблення і застосування національних нормативних документів</u> Лекція 9.</p> <p>1. Правила і методи прийняття та застосування міжнародних і регіональних нормативних документів. 2. Захист прав власності на міжнародні стандарти. 3. Інформаційне забезпечення з питань стандартизації.</p>	2	<p>Практичне заняття 7. Національні нормативні документи та правила їх застосування</p>	2	2-5
<p>Змістовий модуль 2. Основні принципи управління і контролю якості</p>				
<p><u>Тема 5. Стандартизація як елемент забезпечення якості продукції</u> Лекція 10.</p> <p>1. Міжнародні та регіональні угоди про взаємне визнання результатів випробувань. 2. Стандартизація в сфері оцінки відповідності.</p>	2	<p>Практичне заняття 8. Вивчення законодавчих основ управління якістю продукції</p>	2	2-5, 23-27
<p><u>Тема 5. Стандартизація як елемент забезпечення якості продукції</u> Лекція 11.</p> <p>1. Загальні вимоги. 2. Вимоги до персоналу органу з сертифікації систем якості. 3. Вимоги до документації органу з сертифікації систем якості.</p>	2	<p>Практичне заняття 9. Контроль якості продукції та послуг</p>	2	2-5, 23-27, 32
<p><u>Тема 6. Державна система сертифікації та оцінки відповідності продукції.</u> Лекція 12.</p> <p>1. Основи формування національної системи сертифікації УкрСЕПРО. 2. Державна система сертифікації УкрСЕПРО. 3. Органи з сертифікації в системі.</p>	2	<p>Практичне заняття 10. Державна система сертифікації продукції в Україні</p>	2	1, 2, 4, 6, 10, 13-18
<p><u>Тема 6. Державна система сертифікації та оцінки відповідності продукції.</u> Лекція 13.</p> <p>1. Вимоги до органів з сертифікації продукції та</p>	2	<p>Практичне заняття 11. Організаційно-методичні принципи сертифікації в Україні</p>	2	1, 2, 4, 6, 10, 13-17

<p>порядок їх акредитації.</p> <p>2. Вимоги до органів з сертифікації систем якості та порядок їх акредитації.</p> <p>3. Вимоги до випробувальних лабораторій та порядок їх акредитації.</p>				
<p><u>Тема 7. Оцінювання відповідності в Україні та світі</u></p> <p>Лекція 14.</p> <p>1. Проведення робіт із сертифікації.</p> <p>2. Види сертифікації та їх характеристики.</p> <p>3. Порядок проведення сертифікації продукції (процесів, робіт, послуг).</p>	2	<p>Практичне заняття 12.</p> <p>Вивчення порядку проведення сертифікації в системі УкрСЕПРО</p>	2	1, 2, 4, 6, 13-19, 30, 31
<p><u>Тема 7. Оцінювання відповідності в Україні та світі</u></p> <p>Лекції 15.</p> <p>1. Порядок проведення сертифікації систем якості.</p> <p>2. Порядок визнання в Україні результатів сертифікації імпортової продукції та систем якості.</p> <p>3. Правова база та міжнародне співробітництво України в напрямку сертифікації.</p>	2	<p>Практичне заняття 13.</p> <p>Сертифікація продукції на підприємствах</p>	2	1, 2, 4, 6, 13-22, 30, 31.
<p><u>Тема 8. Системи управління якістю</u></p> <p>Лекції 16.</p> <p>1. Основні поняття.</p> <p>2. Основні етапи розвитку системи управління якістю</p> <p>3. Принципи та стандарти управління якістю.</p>	2	<p>Практичне заняття 14.</p> <p>Розвиток систем управління якістю</p>	2	2-5, 12, 21-29, 32
<p><u>Тема 8. Системи управління якістю</u></p> <p>Лекції 17.</p> <p>1. Впровадження систем управління якістю.</p> <p>2. Інтегровані системи управління.</p>	2	<p>Практичне заняття 15.</p> <p>Міжнародні системи стандартизації та сертифікації</p>	2	2-5, 12, 21-29, 32
Разом:	34		30	

Розділ 5. Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів над матеріалом даної навчальної дисципліни здійснюється шляхом опрацювання конспекту лекцій, навчальної та методичної літератури до практичних занять, а також шляхом індивідуальних занять при підготовці оглядових рефератів, доповідей на засідання наукового студентського гуртка та студентської наукової конференції.

Розділ 6. Методики активізації процесу навчання

З метою активізації та інтенсифікації навчального процесу при вивченні даної дисципліни використовуються наступні методики:

1. Проблемні лекції. При вивченні тем №№ 1-9 лектором застосовується теоретичний матеріал і результати практичних досліджень з підтвердження відповідності продукції встановленим вимогам за допомогою стандартизація та сертифікація продукції та послуг. Досягнення необхідного рівня конкурентоспроможності продукції можливо за рахунок вирішення комплексної проблеми стандартизації дослідження якості вітчизняної продукції. Завдяки цьому в цих умовах існує необхідність стандартизації продукції на відповідність вимогам якості і безпеки товарів з метою підвищення ефективності захисту людини і довкілля від небезпечної та неякісної продукції

Постановка в лекціях конкретних проблем щодо якості і відповідності продукції вимогам НД, які реально зустрічаються в практичній діяльності вітчизняних промислових і торговельних підприємств, аналіз та порівняння шляхів їх вирішення в Україні та в світі спонукає студентів до критичного осмислення проблем, активного пошуку рішення, а викладачеві дає можливість значно активізувати їх пізнавальну діяльність.

2. Міні-лекції. В зв'язку з обмеженістю бюджету часу аудиторних занять з даної дисципліни при розгляді тем №№ 10-17 значна частина навчального матеріалу викладається у вигляді структурно-логічних схем, таблиць, діаграм тощо. Для цього викладачем використовуються технічні засоби навчання: мультимедійний проектор, електронні носії НД та роздаткові матеріали.

3. Робота в малих групах. Під час проведення практичних занять академічна група студентів поділяється на 7- 8 малих робочих груп (по 2-4 особи), в яких студенти разом опрацьовують навчальні завдання у вигляді вивчення законодавчих або нормативних актів, розробки варіантів науково-дослідних тем з проблем стандартизації, сертифікації та управління якістю, планування та організації експерименту, обговорення та математичну обробку експериментальних даних тощо. Це створює в групі атмосферу конкуренції в пошуку кращого вирішення поставленого викладачем завдання, активізує та поживляє роботу студентів на занятті.

Перелік навчальних завдань та методики їх виконання з кожної теми практичних занять детально викладені у навчально-методичному комплексі з навчальної дисципліни.

Розділ 7. Система поточного та підсумкового контролю знань студентів

Вивчення даної дисципліни передбачає застосування різних форм контролю знань студентів: поточного (на практичних заняттях та під час індивідуально-консультативної роботи зі студентами), модульного і підсумкового (ПМК, залік).

Поточний контроль виконується на практичних заняттях переважно у вигляді складання тестів, усного або письмового опитування за переліком питань для самостійної підготовки до занять. Такі переліки наведені вище (розділ 5, п. 5.1).

Поточний модульний контроль передбачає написання студентами письмової контрольної роботи.

Підсумковий контроль передбачений навчальним планом дисципліни у вигляді екзамену, він проводиться письмово по білетах до екзамену. Переліки питань для підготовки до модульного контролю та екзамену наведені у навчально-методичному посібнику з дисципліни.

Таблиця 6. Шкала оцінювання знань студентів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Стандартизація та сертифікація продукції та послуг»

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного підсумкового контролю
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни та підсумковим контролем

Таблиця 7. Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни «Стандартизація та сертифікація продукції та послуг»

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1. Навчальна	1. Участь в предметних олімпіадах: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	-
	2. Участь в конкурсах на кращого знавця дисципліни: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	-
	3. Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань підвищеної складності	до 10
	4. Інші види робіт (зазначити, які саме)	-
2. Науково-дослідна	1. Участь в наукових гуртках	до 5
	2. Участь в наукових студентських клубах	-
	3. Участь в наукових магістерських семінарах	-
	4. Участь в конкурсах студентських робіт: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	до 5
	5. Участь в наукових студентських конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	до 10

Розділ 8. Програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу

Викладання лекцій з дисципліни проводиться в аудиторіях, що оснащені мультимедійними комплексами, а практичні заняття - в комп'ютерних класах. Програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу з навчальної дисципліни. «Стандартизація та сертифікація продукції та послуг» складається з:

Загального програмного забезпечення лекційних та практичних занять, до якого відносяться програмні продукти *Microsoft Office: Ms Office Word; Ms Office Excel; Ms Office PowerPoint*.

Ці програмні продукти використовуються при підготовці та викладанні лекцій і практичних занять, розробці методичного забезпечення дисципліни, у поточному та підсумковому контролі знань студентів.

Розділ 9. Інформаційно - методичне забезпечення

9.1. Перелік інформаційних джерел

1. Семенов А.О. Технічне регулювання (Оцінювання відповідності) : навчальний посібник / А. О. Семенов, Г.М. Кожушко, Т.В. Сахно. – Полтава : ПУЕТ, 2015. – 138с.
2. Салухіна Н. Г. Стандартизація та сертифікація товарів і послуг : [підручник / Н. Г. Салухіна, О. М. Язвінська]. – К. : Центр учбової літератури, 2013. – 426 с.
3. Саранча Г.А. Метрологія, стандартизація, відповідність, акредитація та управління якістю: [підручник / Г.А. Саранча]. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 672 с.
4. Величко О. М. Основи стандартизації та сертифікації : [підручник / О. М. Величко, В. Ю. Кучерук, Т. Б. Гордієнко, В. М. Севастьянов]. – Херсон : – Олді-плюс, 2013. – 364 с.
5. Величко О. М. Метрологія та стандартизація: поняття та їхні визначення : [навч. посіб. / О. М. Величко, Л. В. Коломієць, Т. Б. Гордієнко. – Одеса : ВМВ, 2010. – 375 с.
6. Тіхосова Г. А. Сертифікація товарів та послуг : [навч. посіб. для вузів / Г. А. Тіхосова, О. Ф. Богданова, О. О. Горач]. – Херсон : – Олді-плюс, 2013. – 328 с.

Додаткові джерела інформаційно - методичного забезпечення

7. Про стандартизацію і сертифікацію : декрет Кабінету Міністрів України [Чинний від 10.05.1993р. №46-93]. – К.: Відомості Верховної Ради України, 1993. – №27 – Ст. 289.
8. Про технічні регламенти та оцінку відповідності : закон України [Чинний від 15.01.2015р. № 124-VII]. – К. : Відомості Верховної Ради України, 2015. - №14. – ст. 96.
9. Про стандартизацію : закон України [Чинний від 03.01.2015 р. № 1315-VII] - К. : Відомості Верховної Ради України, 2014. - №31. – ст. 1058.
10. Про акредитацію органів з оцінки відповідності : закон України [Чинний від 17.05.2001р. № 2407-III] - К. : Відомості Верховної Ради України, 2001. - №32. – ст. 170.
11. Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції: закон України [Чинний від 02.12.2010р. №2735-VI]. – К.: Відомості Верховної Ради України, 2011. – №21 – ст. 144.
12. Якість продукції. Оцінювання якості. Терміни та визначення : ДСТУ 2925-94 – [Чинний з 1996-01-01]. – К. : Держстандарт України, 1994. – 17 с. – (Державний стандарт України).
13. Система сертифікації УкрСЕПРО. Основні положення : ДСТУ 3410-96 – [Чинний від 1997-04-01] – К. : Держстандарт України, 1998. – 12 с. – (Державний стандарт України).
14. Система сертифікації УкрСЕПРО. Вимоги до органів з сертифікації продукції та порядок їх призначення і надання повноважень на діяльність у Системі : ДСТУ 3411-2004 – [Чинний від 2005-01-01]. – К. : Держстандарт України, 2006. – 26 с. – (Державний стандарт України).

15. Система сертифікації УкрСЕПРО. Вимоги до випробувальних лабораторій та порядок їх акредитації : ДСТУ 3412-96 – [Чинний від 1997-04-01]. – К. : Держстандарт України, 1998. – 28 с. – (Державний стандарт України).
16. Система сертифікації УкрСЕПРО. Порядок проведення сертифікації продукції : ДСТУ 3413-96 – [Чинний від 1997-04-01]. – К. : Держстандарт України, 1998. – 44 с. – (Державний стандарт України).
17. Система сертифікації УкрСЕПРО. Атестація виробництва. Порядок здійснення : ДСТУ 3414-96 – [Чинний від 1997-04-01]. – К. : Держстандарт України, 1998. – 20 с. – (Державний стандарт України).
18. Система сертифікації УкрСЕПРО. Реєстр Системи : ДСТУ 3415-96 – [Чинний від 1997-04-01]. – К. : Держстандарт України, 1997. – 7 с. – (Державний стандарт України).
19. Система сертифікації УкрСЕПРО. Процедура визнання результатів сертифікації продукції, що імпортується : ДСТУ 3417-96 – [Чинний від 1997-04-01]. – К. : Держстандарт України, 1997. – 9 с. – (Державний стандарт України).
20. Система сертифікації УкрСЕПРО. Вимоги до аудиторів та порядок їх атестації : ДСТУ 3418-96 – [Чинний від 1997-04-01]. – К. : Держстандарт України, 1997. – 24 с. – (Державний стандарт України).
21. Система сертифікації УкрСЕПРО. Сертифікація систем якості. Порядок проведення : ДСТУ 3419-96 – [Чинний від 1997-04-01]. – К. : Держстандарт України, 2000. – 22 с. – (Державний стандарт України).
22. Система сертифікації УкрСЕПРО. Вимоги до органів з сертифікації систем якості та порядок їх акредитації : ДСТУ 3420-96 – [Чинний від 1997-04-01]. – К. : Держстандарт України, 1997. – 28 с. – (Державний стандарт України).
23. Системи управління якістю. Вимоги : ДСТУ ISO 9000-2015 – [Чинний від 2016-07-01]. – К. : ДП «УкрНДНЦ», 2016. – 13 с. – (Державний стандарт України).
24. Системи управління якістю. Вимоги : ДСТУ ISO 9001-2015 – [Чинний від 2015-01-31]. – К. : ДП «УкрНДНЦ», 2015. – 22 с. – (Державний стандарт України).
25. Настанови щодо перевірки систем якості. Частина 1. Перевірка : ДСТУ ISO 19011:2012 – [Чинний від 2013-07-01]. – К. : ДП «УкрНДНЦ», 2013 – 18 с. – (Державний стандарт України).
26. Настанови щодо перевірки систем якості. Частина 2. Кваліфікаційні вимоги до аудиторів з систем якості : ДСТУ ISO 10011-2-97 – [Чинний від 1998-07-01]. – К. : Держстандарт України, 1998. – 15 с. – (Державний стандарт України).
27. Настанови щодо перевірки систем якості. Частина 3. Управління програмами перевірок : ДСТУ ISO 10011-3-97 – [Чинний від 1998-07-01]. – К. : Держстандарт України, 1998. – 25 с. – (Державний стандарт України).
28. Системи екологічного застосування. Вимоги та настанови щодо застосування : ДСТУ ISO 14001-2015 – [Чинний від 2016-07-01]. – К. : ДП «УкрНДНЦ», 2016. – 23 с. – (Державний стандарт України).
29. Настанови щодо здійснення екологічного аудиту. Загальні принципи : ДСТУ ISO 14010-97 – [Чинний від 1997-08-18]. – К. : Держстандарт України, 1997. – 10 с. – (Державний стандарт України).
30. Загальні вимоги до компетентності випробувальних та калібрувальних лабораторій : ДСТУ ISO/IEC 17025:2006 – [Чинний від 2007-07-01]. – К. : Держспоживстандарт України, 2007. – 21 с. – (Державний стандарт України).
31. Оцінка відповідності. Вимоги до органів з сертифікації продукції, процесів та послуг : ДСТУ ISO/IEC 17065:2012 [Чинний від 2016-01-01]. – К. : ДП «УкрНДНЦ», 2014. – 21 с. – (Державний стандарт України).
32. Величко О. М. Системи управління підприємств і організацій: основи та нормативне забезпечення : [підручник / О. М. Величко, Л.В.Коломієць, Т. Б. Гордієнко]. – Одеса : ВМВ, 2011. – 287 с.

9.2. Перелік складових навчально-методичного комплексу навчальної дисципліни

1. Навчальна програма
6. Навчальні завдання для практичних занять
8. Збірник ситуаційних завдань (кейси)
10. Завдання для самостійної роботи та методичні рекомендації до їх виконання
14. Пакети комплексних контрольних завдань (робіт) та критерії їх оцінювання
15. Пакети завдань для поточного контролю (відповідно до робочої навчальної програми)
 - 15.1. Завдання для поточних контрольних робіт
 - 15.4. Модульний контроль (поточні модульні роботи)
 - 15.5. Пакети тестів для студентів денної форми навчання
16. Підсумковий контроль знань студентів
 - 16.2. Комплект екзаменаційних білетів
17. Тематика науково-дослідної роботи студентів